Aktuality z odborného tisku

Long-Term Risk of Colorectal Cancer and Related Deaths after a Colonoscopy with Normal Findings

Lee JK, Jensen CD, Levin TR et al.
JAMA Intern Med 2019; 179(2): 153–160. doi: 10.1001/jamainternmed.2018.5565.

Tato retrospektivní kohortová studie se zabývala nejvhodnějším intervalem screeningové kolonoskopie po první negativní kolonoskopii. Celkem byla do analýzy zahrnuta skupina s celkovým počtem pacientů ve věku 50–75 let, kteří v období mezi 1. 1. 1998 a 31. 12. 2015 absolvovali screeningovou kolonoskopii. Z těchto 1 251 318 pacientů bylo 613 692 mužů (49,0 %); průměrný věk byl 55,6 (± 7,0) let. V průběhu více než 12letého období sledování měli účastníci s negativním kolonoskopickým výsledkem ve srovnání s netestovanými účastníky snížené riziko kolorektálního karcinomu a souvisejících úmrtí; ačkoli snížení rizika bylo oslabeno s rostoucími roky sledování, bylo o 46 % nižší pro vznik karcinomu tlustého střeva a konečníku (poměr rizik 0,54; 95% CI 0,31–0,94) a o 88 % nižší pro úmrtí na tuto malignitu (poměr rizik 0,12; 95% CI 0,02–0,82). Negativní výsledek kolonoskopie u pacientů s průměrným rizikem byl ve srovnání s pacienty bez screeningu spojen s nižším rizikem vzniku kolorektálního karcinomu a úmrtí na něj po více než 12 let po vyšetření; současný doporučený desetiletý interval po negativní kolonoskopii se zdá být tedy zcela adekvátní.

An Occult HPV-Driven Oropharyngeal Squamous Cell Carcinoma Discovered Through a Saliva Test

Tang KD, Vasani S, Taheri T et al.
Front Oncol 2020; 10: 408. doi: 10.3389/fonc.2020.00408.

Orofaryngeální karcinom způsobený lidským papilomavirem (human papillomavirus – HPV) je rostoucím celosvětovým problémem. Jeho časná diagnostika je velmi obtížná, maligní léze jsou malé a často se nacházejí v obtížně přístupných oblastech (jako jsou krypty mandlí nebo kořen jazyka). Na rozdíl od karcinomu děložního čípku neexistuje pro HPV-pozitivní orofaryngeální karcinom standardní screeningový program. HPV DNA z těchto nádorů se však může objevovat přímo ve slinách; toho lze využít jako biomarkeru pro včasnou diagnostiku. Tato analýza byla primárně zaměřena na hodnocení prevalence HPV-16 DNA u celkem 650 zdravých jedinců bez známek nádorového onemocnění. Vedlejším výsledkem výzkumu však byl záchyt 3 pacientů s přetrvávající orální HPV-16 DNA infekcí zjištěnou ve slinách. Těmto pacientům byla nabídnuta konzultace lékaře-specialisty, který u jednoho z nich odhalil počínající karcinom tonzily ve velmi časném stádiu. V této studii byl vůbec první klinicky okultní orofaryngeální karcinom u asymptomatického pacienta objeven pomocí DNA testu ze slin.

Feasibility of Blood Testing Combined with PET-CT to Screen for Cancer and Guide Intervention

Lennon AM, Buchanan AH, Kinde I et al.
Science 2020; eabb9601. doi: 10.1126/science.abb9601.

Včasná detekce nádorového onemocnění vede k vyšší úspěšnosti onkologické léčby. Proveditelností a bezpečností včasné detekce malignity pomocí tekuté biopsie a PET-CT se zabývala prospektivní intervenční studie, které se účastnilo 10 006 žen bez předchozího nádorového onemocnění. V rámci analýzy byla hodnocena tekutá biopsie spojená se zobrazením pozitronovou emisní tomografií v kombinaci s výpočetní tomografií – PET-CT. Vyhodnocován byl krevní test, který identifikuje specifické alterace volné cirkulující DNA (cfDNA) a proteinových tumor markerů. Když byl počáteční krevní test ženy abnormální, byl proveden druhý potvrzovací test. Po potvrzených testech následovalo provedení PET-CT s kontrastem, ve snaze diagnostikovat lokalitu možné malignity. Testy při tekuté biopsii byly pozitivní u 1,4 % účastnic; 0,7 % z nich mělo pozitivní PET-CT a 0,3 % mělo pak zhoubný nádor prokázaný histologicky. Ze všech 96 zhoubných nádorů bylo 26 nejprve detekováno tekutou biopsií a 24 bylo nejprve detekováno standardním screeningem; 46 pak bylo detekováno v reakci na symptomy pacientek. Pozitivní nález z tekuté biopsie byl nezávisle potvrzen diagnostickým PET-CT, která také lokalizovala případnou malignitu. 1,0 % účastníků podstoupilo

zobrazení PET-CT na základě falešně pozitivních krevních testů a 0,22 % podstoupilo invazivní diagnostické vyšetření, které bylo negativní. Závěrem autoři uvádějí, že tekutá biopsie kombinovaná s PET-CT může být do budoucna bezpečně začleněna do běžné klinické péče.

Predictors of Long-Term Cancer-Related Distress among Female BRCA1 and BRCA2 Mutation Carriers without a Cancer Diagnosis: An International Analysis

Metcalfe KA, Price MA, Mansfield C et al.
Br J Cancer 2020. doi: 10.1038/s41416-020-0861-3.

Ženy s mutací BRCA1 nebo BRCA2 mají vysoké celoživotní riziko rozvoje karcinomu prsu a vaječníků. V této studii se autoři snažili odhadnout výskyt úzkosti související s malignitou a identifikovat prediktory úzkosti ve vzorku žen s mutací BRCA. Do analýzy byly zařazeny ženy s mutací BRCA1 nebo BRCA2 a bez předchozí diagnózy zhoubného nádoru. Medián věku mezi 576 respondentkami byl 40,8 let. V průměru 4,9 roku po pozitivním výsledku genetického testu hlásilo 16,3 % žen střední až těžkou úzkost související s malignitou. Ženy, které podstoupily operaci prsu a vaječníků snižující riziko, měly menší pravděpodobnost střední nebo těžké úzkosti související s malignitou ve srovnání s ostatními ženami (22,0 % oproti 11,4 %; p = 0,007). Přibližně 16 % žen s mutací BRCA1 nebo BRCA2 pociťuje hladinu stresu srovnatelnou s těmi, které mají diagnózu karcinomu. Tato hladina byla nižší u žen, které podstoupily profylaktickou operaci snižující riziko.

Clinical Evidence for Association of Acupuncture and Acupressure with Improved Cancer Pain: A Systematic Review and Meta-Analysis

He Y, Guo X, May BH et al.
JAMA Oncol 2019; 6(2): 271–278. doi: 10.1001/jamaoncol.2019.5233.

Výzkum akupunktury a akupresury a jejich aplikace v léčbě nádorové bolesti je v současné době velmi aktuální, výsledky jsou však zatím nekonzistentní. Cílem této analýzy bylo posoudit existující randomizované klinické studie (randomized clinical trial – RCT) z hlediska důkazu asociace akupunktury a akupresury se snížením nádorové bolesti. Byly prohledány 3 databáze v anglickém jazyce (PubMed, Embase a CINAHL) a 4 biomedicínské databáze v čínském jazyce. Zahrnuty byly randomizované klinické studie, které porovnávaly akupunkturu a akupresuru s kontrolou, analgetickou terapií nebo standardní péčí. Do systematického přehledu bylo zařazeno celkem 17 RCT (s 1111 pacienty) a do metaanalýzy byly použity údaje ze 14 RCT (s 920 pacienty). Skutečná akupunktura (ve srovnání s falešnou akupunkturou) byla spojena se sníženou intenzitou bolesti (průměrný rozdíl) (MD = −1,38 bodů; 95% CI 2,13 až −0,64 bodů; I2 = 81 %). Příznivé spojení bylo také pozorováno, když byla akupunktura a akupresura kombinována s analgetickou terapií v 6 RCT pro snížení intenzity bolesti (MD= −1,44 bodů; 95% CI −1,98 až −0,89; I2 = 92 %) a ve 2 RCT pro snížení dávky opioidu (MD = −30,00 mg morfinu ekvivalentní denní dávka; 95% CI −37,5 až −22,5 mg). V tomto systematickém přezkumu a metaanalýze bylo zjištěno, že akupunktura a/nebo akupresura byla významně spojena se snížením nádorové bolesti a sníženým použitím analgetik; heterogenita však byla vysoká. Toto zjištění naznačuje, že jsou zapotřebí přísnější studie k identifikaci spojení akupunktury a akupresury se specifickými typy nádorové bolesti.